

DON landschappelijke inpassing

locatie Wijster

SWECO

Sweco Nederland B.V.

Handelregister 30129769

Project
Onderwerp
Projectnummer
Klant

DON (Drents Overijsselse Netversterking)
Landschappelijke inpassing locatie Wijster
51014740
TenneT

Datum
Status
Versie

6 oktober 2023
Definitief
05

Auteur
Gecontroleerd door
Vrijgegeven door

Bram van Mil en Anneke Rommers
Anneke Rommers
Richard Jansen

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel van het landschapsplan	4
1.3	Ligging planlocatie	4
1.4	Leeswijzer	4
2.	Inventarisatie en analyse	6
2.1	Locatie	6
2.2	Historie	7
2.3	Ondergrond	10
2.4	Hoogte	11
2.5	Bebouwing	12
2.6	Groentypen	13
2.7	Huidige inrichting	14
3.	Beleid	15
3.1	Provinciaal landschapsbeleid	15
3.2	Landschapsbeleid gemeente Midden Drenthe	15
3.3	Beschermde natuur	16
4.	Conclusie en inrichtingsvoorstel	17
4.1	Conclusie	17
4.2	Visie	17
4.3	Compensatiemaatregelen	18
4.4	Inrichtingsvoorstel	19

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

TenneT versterkt in heel Nederland het elektriciteitsnetwerk. Dit is nodig omdat het elektriciteitsgebruik in ons land stijgt en omdat we steeds meer duurzame energie opwekken. Steeds meer mensen hebben een elektrische auto, gaan elektrisch koken of verwarmen hun huis elektrisch. Daarnaast stijgt het aanbod van energie uit duurzame bronnen zoals windmolens en zonneparken. Onder de naam 'Drents Overijsselse Netversterking' (DON) versterkt TenneT, samen met de regionale netbeheerders Enexis Netbeheer en Rendo, het elektriciteitsnetwerk in Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel.

Onderdeel van deze versterking is de nieuwbouw of uitbreiding van vier hoog- en middenspanningsstations inclusief de zogenaamde inlusing. De inlusing is de verbinding of koppeling van het nieuwe station aan het bestaande netwerk. Een van deze vier locaties is gelegen aan de Weegbrugweg in Wijster, gemeente Midden Drenthe.

Op deze locatie bouwen TenneT en Enexis een nieuw hoog- en middenspanningsstation. Dit station is met een combinatie van ondergrondse hoogspanningskabels, bovengrondse hoogspanningsverbindingen, en ondergrondse middenspanningskabels verbonden met het bestaande elektriciteitsnetwerk van TenneT en Enexis. Zo worden de nieuwe stations onderdeel van het elektriciteitsnetwerk en zorgen zowel de nieuwe kabels als de nieuwe stations voor versterking van het elektriciteitsnetwerk.

1.2 Doel van het landschapsplan

De versterking van het Nederlandse energienetwerk is een opgave die een grote impact heeft op de omgeving. Daarom hecht TenneT groot belang aan een zorgvuldig planologisch proces en een goede landschappelijke inpassing. TenneT heeft hiervoor de *Handreiking Landschappelijke Inpassing* opgesteld welke als basis dient voor landschappelijke inpassing van verschillende locaties.

Om te zorgen voor een goede landschappelijke inpassing van het station Wijster is dit rapport met landschapsplan opgesteld. Deze geldt als bijlage bij het bestemmingsplan. Daarmee zijn alle maatregelen uit het landschappelijk inpassingsplan ook planologisch vastgelegd.

In het landschapsplan staan alle fysieke inrichtingsmaatregelen die nodig zijn voor een goede landschappelijke inpassing.

1.3 Ligging planlocatie

Zie afbeelding 1.1. De locatie voor het hoog- en middenspanningsstation is gelegen aan de Weegbrugweg te Wijster, gemeente Midden Drenthe.

De locatie ligt ten zuidwesten van de VAM-berg, tussen de spoorlijn Meppel-Groningen en de spoorafakking naar de afvalverwerker Attero, aan het einde van de Weegbrugweg.

1.4 Leeswijzer

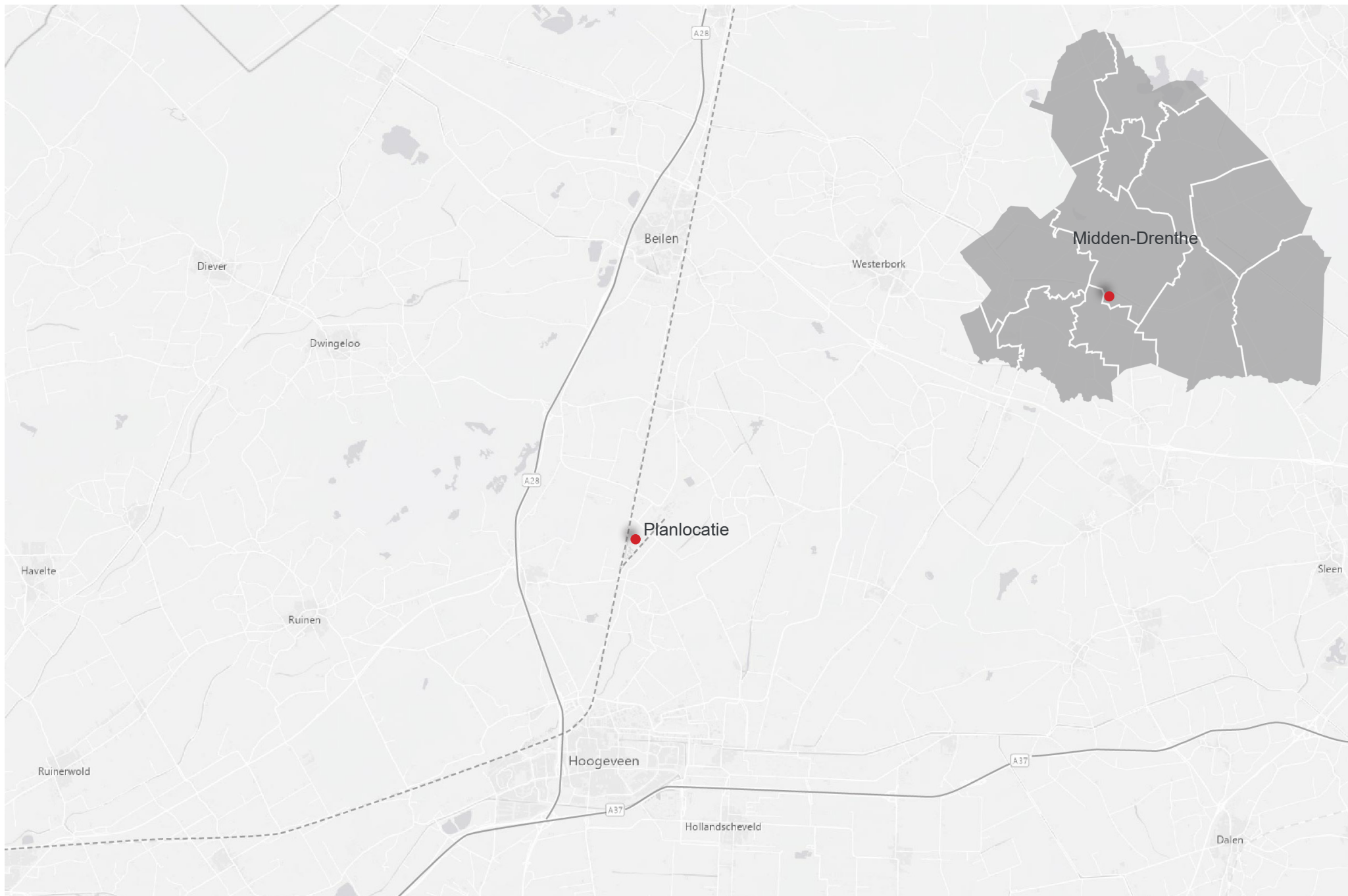
Het landschapsplan is opgebouwd uit het landschapsplan en een rapportage.

De rapportage beschrijft in hoofdstuk 2 de inventarisatie en analyse van de locatie. Hier staan de specifieke landschappelijke kenmerken van de locatie beschreven.

In hoofdstuk 3 staat het relevante landschapsbeleid beknopt toegelicht.

Op basis van de analyse uit hoofdstuk 2 en het bestaande landschapsbeleid uit hoofdstuk 3 is in hoofdstuk 4 de conclusie beschreven. Op basis hiervan is de visie voor de locatie opgesteld.

Vervolgens is die visie vertaalt naar een landschappelijk inpassingsplan aangevuld met een beschrijving van de beeldkwaliteit en een beplantingsindicatie op hoofdlijnen.

Afbeelding 1.1 ligging planlocatie

2. Inventarisatie en analyse

2.1 Locatie

De locatie ligt ten zuidwesten van de VAM-berg, tussen de spoorlijn Meppel-Groningen en de spooraf takking naar de afvalverwerker Attero, aan het einde van de Weegbrugweg. Ten oosten van de locatie stroomt de Oude Diep.

De locatie is nu gelegen aan de rand van het bedrijventerrein en is in gebruik als agrarisch grasland. De bestaande hoogspanningsmast doorkruist de locatie aan de westzijde van zuid naar noord. De hoogspanningslijn ligt parallel aan de spoorlijn Meppel-Groningen.

De wegen en de verkaveling rond de locatie volgen een rationeel blokpatroon. De Weegbrugweg is ter plaatse van de locatie voorzien van een enkele rij bomen (essen). Parallel aan de Scheidingsweg aan de noordzijde van de locatie ligt een grondwal en staat een rij volwassen bomen (essen).

De kronkelige waterpartij ten zuiden van de locatie is rond 2005 aangelegd.

Afbeelding 2.1 locatie

2.2 Historie

De locatie maakte in het verleden onderdeel uit van de natte heidevelden rond het Zwarte Water. De omgeving was lange tijd onontgonnen en drassig tot nat, met de spoorlijn van Meppel naar Groningen als opvallende rechte lijn in een organisch gevormd landschap. De locatie bij het Zwarte Water maakte onderdeel uit van de onontgonnen gronden tussen de dorpen Wijster, Drijber, Oostering, Eursinge (nu onderdeel van Pesse), Nuil en Spier. Het beekdal van de Oude Diep vormt de oostelijke grens van het gebied. Dit gebied rond het Zwarte Water was onderdeel van een groot complex aan natte en drogere heidegronden dat doorliep tot aan Dwingelo.

1901

Het onontgonnen landschap bestond uit heidevelden en vennen met het beekdal van de Oude Diep aan de oostkant. De spoorlijn is de opvallende rechte lijn in het organisch gevormde landschap.

Het landgebruik hangt vanouds samen met de hoogtelijning en de zonering van bodems. In de beekdalen komen hooi- en weilanden voor, ookwel de madelanden genoemd. Op de middelhoge tot hoge zandgronden komen de voormalige heidevelden voor die begin 20e eeuw werden ontgonnen. Deze zijn nu in gebruik als akker- of grasland.

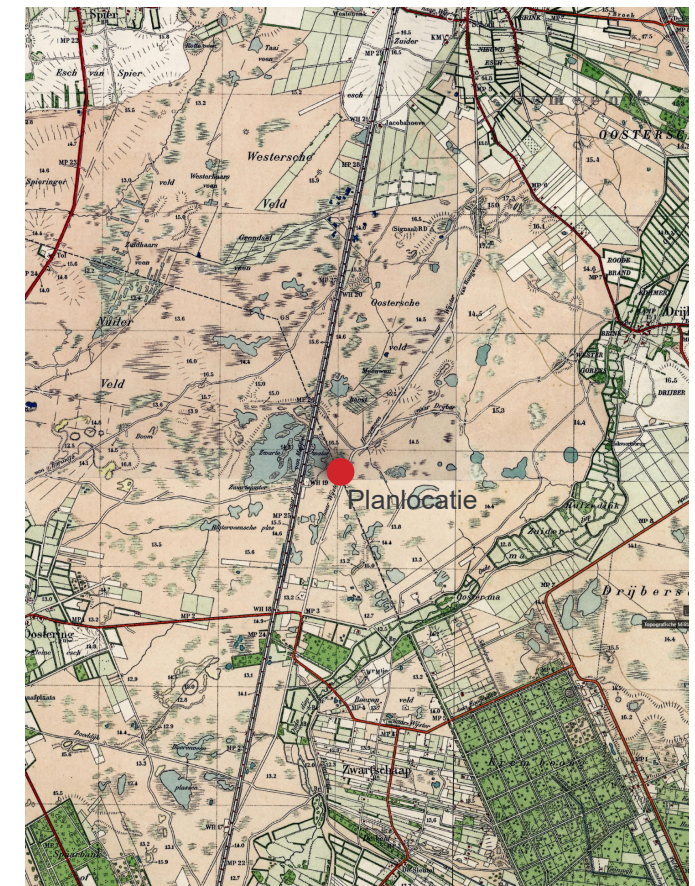

Afbeelding 2.2 topografische kaart 1901

1933

Opvallend in het heidegebied zijn de vele kleinere en grotere vennen en plassen. Enkele wegen doorsnijden het gebied. Zoals de weg van Wijster naar Hoogeveen en de weg van Eursinge naar Wijster.

Op de kaart is te zien hoe vanuit de esdorpen de eerste stukken heide zijn ontgonnen. Zoals bij Wijster in het noorden en bij Pesse en Eursinge in het zuidwesten.

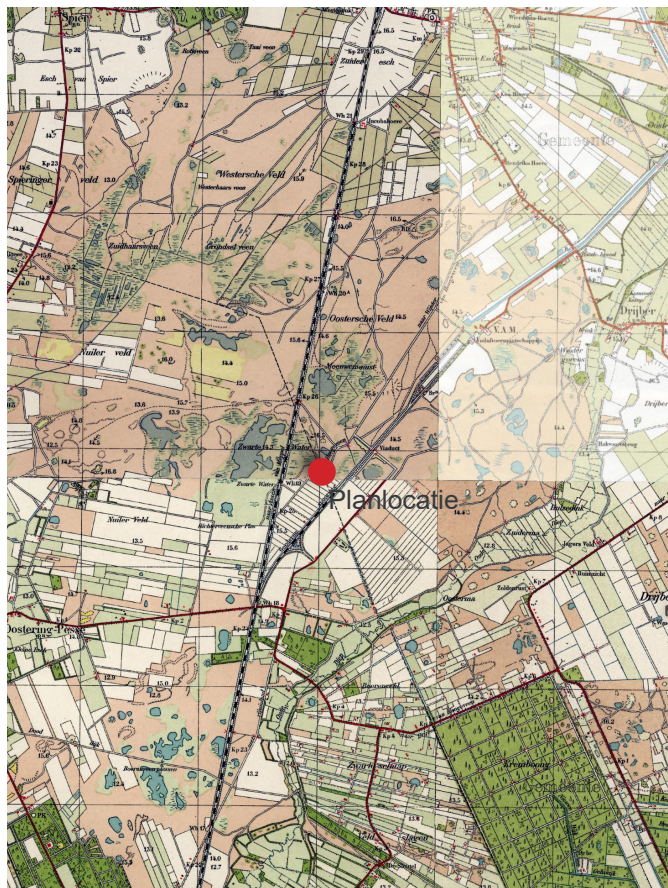

Afbeelding 2.3 topografische kaart 1933

1945

Rond 1940-1950 zijn ontginningen verder gebracht. De blokvormige percelen zijn door sloten in smalle stroken verdeeld. Deze stroken liggen haaks op de Weegbrugweg.

Ook heeft de V.A.M. (Vuilafvoermaatschappij) zich gevestigd in Wijster. Hier is een spooraf takking naartoe gebracht en een kanaal gegraven als transportroute voor het bedrijf.

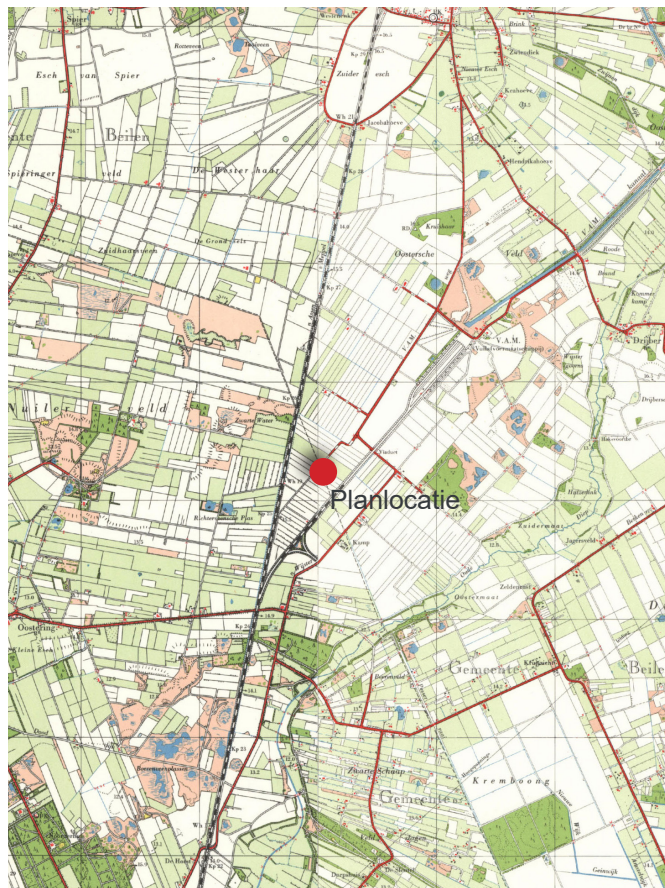

Afbeelding 2.4 topografische kaart 1945

1960

Rond 1960 is het overgrote deel van de omgeving in cultuur gebracht. De heidevelden zijn ontgonnen en van het organische landschap zijn nog enkele kleine eilandjes terug te vinden.

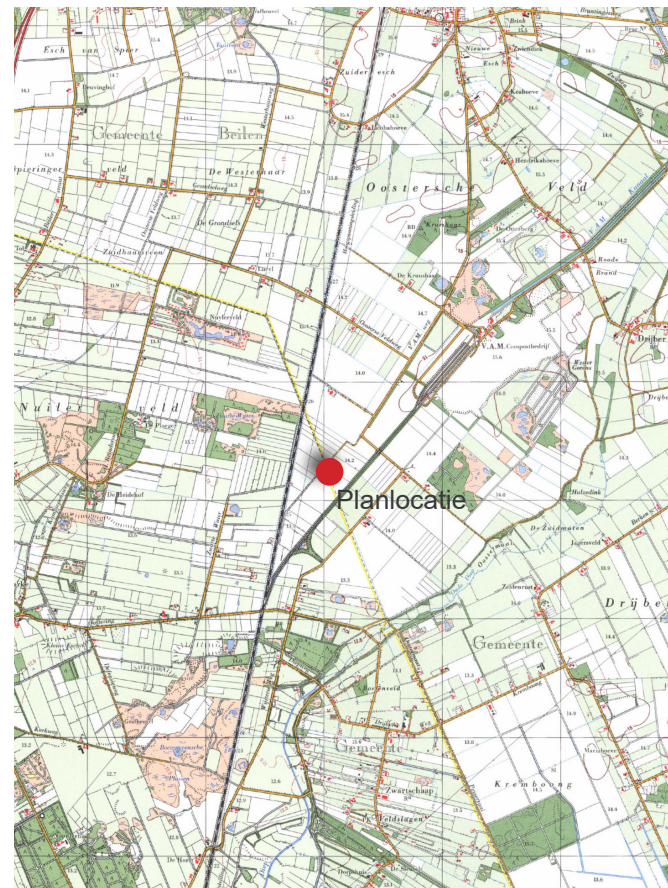
Veel van de vennen en plassen zijn verdwenen door de aanleg van drainerende sloten en greppels. Ook het Zwarte Water is grotendeels verdwenen. De kronkelige wegen hebben grotendeels plaats gemaakt voor meer rechte, rationele infrastructuur.

Afbeelding 2.5 topografische kaart 1960

1975

Rond 1975 is de schaal van het landschap minder verfijnd geworden. Op verschillende percelen is het aantal sloten verminderd, ook op de planlocatie.

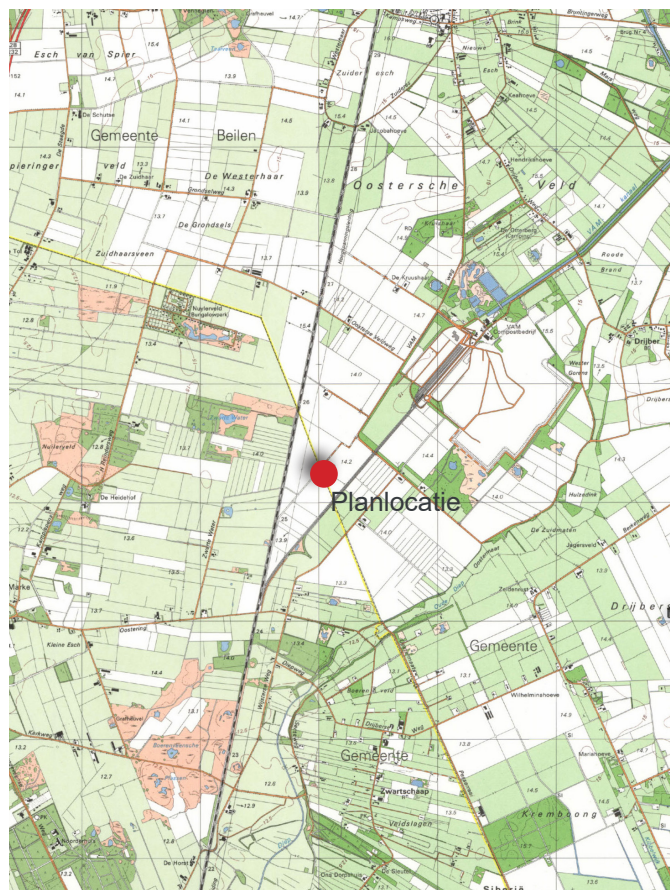

Afbeelding 2.6 topografische kaart 1975

1995

Vanaf 1980 verdwijnt een groot deel van de sloten en blijft de rationele blokverkaveling over.

De bebouwing rond de huidige afvalverwerker Attero (voorheen V.A.M.) neemt toe waardoor de locatie meer onderdeel is van dit werklandschap in het teken van afvalverwerking en recycling. De vuilstortplaats is over de loop van de tijd uitgebreid tot aan de huidige contouren van de VAM-berg.

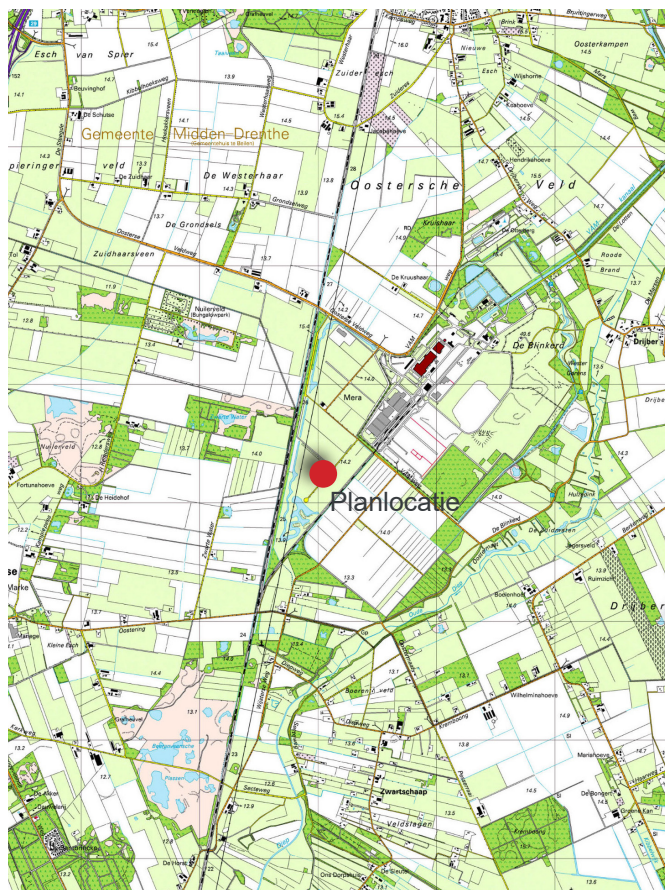

Afbeelding 2.7 topografische kaart 1995

2005

Attero heeft zich nog verder uitgebreid en meerdere bedrijven hebben zich gevestigd in de omgeving van de locatie. De voormalige vuilstortplaats is afgedekt met aarde waardoor de VAM-berg is ontstaan.

Rond 2004-2005 is de huidige waterpartij aan de zuidzijde gegraven. De waterpartij heeft een kronkelige vorm die niet duidelijk aan de ondergrond of de omgeving gerelateerd is. In dezelfde periode is de grondwal aan de noordzijde van de planlocatie opgeworpen en is de zijweg plus de keer-kom aan de Weegbrugweg gemaakt.

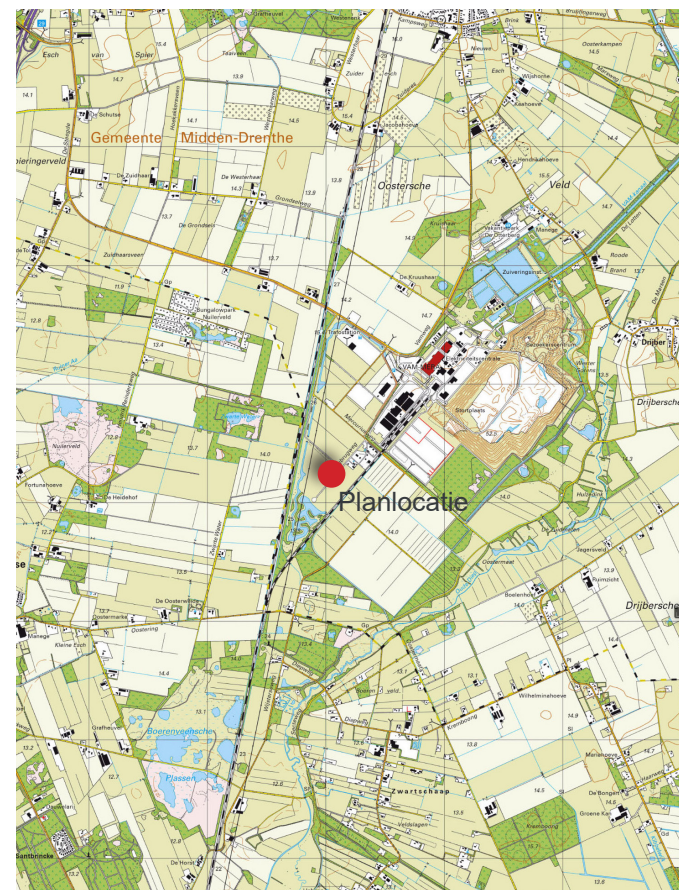
Afbeelding 2.8 topografische kaart 2005

2021

Ten zuiden van de VAM-weg zijn enkele bedrijfskavels ontwikkeld waardoor de locatie aan de weegbrugweg nog meer onderdeel is geworden van het werk en recycling landschap op deze locatie.

Conclusie

De locatie is in de loop van de tijd onderdeel geworden van een door de mens gemaakt modern werklandschap dat weinig verbinding meer heeft met het traditionele esdorpenlandschap uit de omgeving of de typische Drentse heidevelden van weleer. Hier is een nieuw landschap gemaakt met verschillende lagen die niet helemaal op elkaar aansluiten.

Afbeelding 2.9 topografische kaart 2021

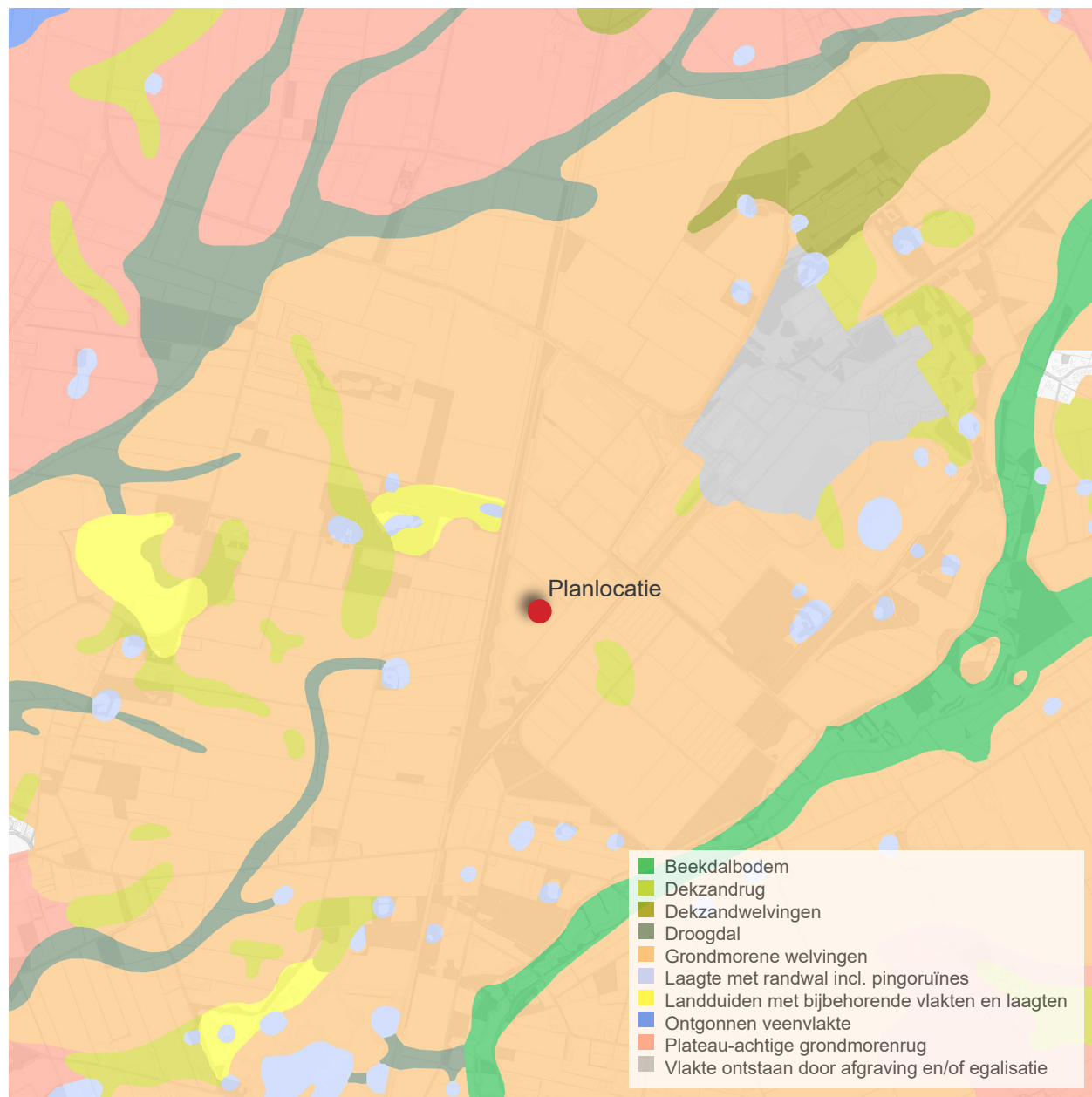
2.3 Ondergrond

De geomorfologische kaart geeft aan hoe de ondergrond is ontstaan en waar de ondergrond uit bestaat. In Drenthe heeft het landijs uit de voorlaatste ijstijd grote invloed op het ontstaan van de huidige ondergrond en daarmee op het huidige landschap.

Deze plek in Drenthe ligt op het Drenths plateau, een keileemplateau dat ontstaan is door de werking van het landijs tijdens de voorlaatste ijstijd. Keileem is een ongesorteerd mengsel van keien, grind, zand, klei en leem. Keileem laat slecht water door. Daardoor is de grond plaatselijk zeer nat. In de laatste ijstijd zijn dekzand- en leemlagen afgezet op het keileem, ookwel grondmorene welvingen genoemd. Op een aantal plekken zijn dekzandruggen en kleine landduinen ontstaan.

Een opvallend kenmerk in dit deel van Drenthe zijn de pingoruïnes welke zijn ontstaan tijdens de laatste ijstijd. Ondergrondse ijslenzen stuwde de bevroren bodem omhoog waardoor een heuvel ontstond. Na de ijstijd smolt het ijs en gleden stukken grond langs de heuvel naar beneden. Hierdoor ontstonden randwallen en een ringvormige krater in het landschap. Door het smeltwater ontstond in de pingoruïne een meertje. Hierin hoopte plantenresten zich op en ontstond veen. Vanaf de 19e eeuw werd het veen afgegraven en gebruikt als brandstof. Hierdoor werden de pingomeertjes weer zichtbaar in het landschap.

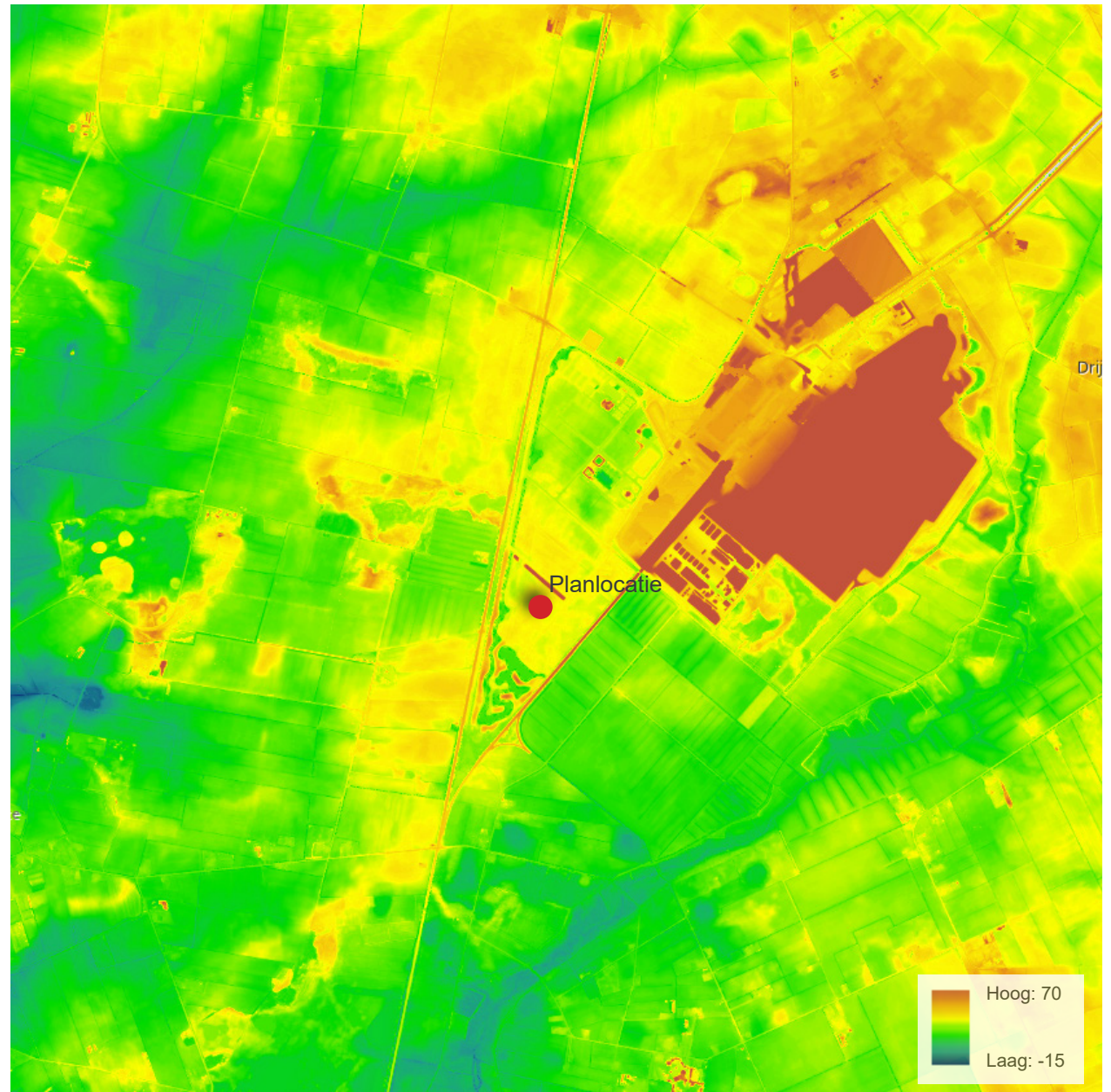
In dezelfde periode zijn de droogdalen ontstaan. Onder invloed van smeltwater dat haar weg zocht over en door de bodem. Door de afwisselende keileemlagen verzamelde het water zich oppervlakkig daar waar het niet goed de bodem in kon trekken. Vanwege de keileemlagen kan het op het Drenths plateau lokaal opvallend nat zijn. Water kan door de keileemlagen via de bodem moeilijk weg en moet dus oppervlakkig afstromen.

Afbeelding 2.10 Geomorfologie

2.4 Hoogte

Op de hoogtekarta is te zien hoe de planlocatie op hogere zandige zones ligt, tussen de lager gelegen beekdalen en droogdalen. De beide spoorlijnen liggen als hogere randen in het landschap. Maar het meest opvallend is uiteraard de VAM-berg ten noordoosten van de planlocatie. Deze afgedekte stortberg is het hoogste punt van Drenthe. De VAM-berg geldt tegenwoordig als aantrekkelijke locatie voor fietsliefhebbers. Daarnaast is het grondlichaam ten noorden van de planlocatie ook zichtbaar als rode streep op de kaart.

Afbeelding 2.11 AHN

2.5 Bebouwing

In de directe omgeving van de planlocatie ligt voornamelijk bedrijfsbebouwing van Attero en de aangrenzende bedrijven. Ten westen van de spoorlijn Meppel-Groningen zijn enkele erven met (agrarische) bebouwing te zien. Ten noorden van het Zwarte Water ligt een klein vakantiepark met recreatiewoningen.

Afbeelding 2.12 bebouwing

2.6 Groentypen

De spoordijk Meppel-Groningen is grotendeels aan beide zijden voorzien van een strook gemengd bos. De aftakking van de spoorlijn naar Attero is voorzien van lagere struiken en enkele bomen. In de punt van de aftakking ligt ook een gemengd bos.

Ten westen van de spoorlijn Meppel-Groningen ligt het bos- en heidegebied van het Zwarte Water inclusief een mogelijke pingoruïne. Enkele kleinere bosjes en beplantingsstroken verbinden het bosgebied van het Zwarte Water met de beplanting rond het recreatiepark Nuilerveld. In de wijdere omgeving zijn meerdere pingoruïnes bekend. De poel direct ten westen van de spoorlijn is geen pingoruïne maar een later gegraven poel in het kader van natuurontwikkeling.

Diverse bosvlakken ten zuiden en ten oosten van de planlocatie sluiten aan bij het beekbegeleid bos rond de Oude Diep en de bosvlakken rond de VAM-berg. In de loop van de tijd is het aandeel bos rond het Atteroterrein aanzienlijk toegenomen als onderdeel van de landschappelijke inpassing van dit recyclingsterrein.

De beplanting rond de watergang ten zuiden van de planlocatie bestaat grotendeels uit gemengd bos, ruig grasland en oevervegetatie. De beplanting langs de VAM-weg, een houtwal afgewisseld met laanbomen, verbindt het bedrijventerrein met het beekdal van de Oude Diep.

gegraven poel

mogelijke pingoruïne

Afbeelding 2.13 groentypenkaart

2.7 Huidige inrichting

De locatie van het nieuwe hoogspanningsstation ligt tussen de twee spoorlijnen en sluit aan bij het terrein van Attero. De locatie heeft maar in beperkte mate visuele verbinding met het omliggende landschap. De grondwal met bomenrij aan de noordzijde schermt de locatie ook grotendeels af van de rest van het recyclinglandschap rond de VAM-berg.

De Weegbrugweg is voorzien van een rij essenbomen aan de oostzijde van de weg. In 2005 is de Weegbrugweg iets opgeschoven in oostelijk richting. Mogelijk zijn de bomen gelijktijdig met vernieuwing van de Weegbrugweg aangeplant. Aangezien het de enige bomen zijn op deze locatie, is het wenselijk dat de bomen worden behouden of gecompenseerd. In de voet van de grondwal ten noorden van de planlocatie staat eveneens een rij essenbomen. Deze bomen hebben een grotere omvang dan de bomen aan de Weegbrugweg.

De Weegbrugweg eindigt in een keerkom anex parkeerplaats bij de watergang.

De waterpartij aan de zuidzijde is eveneens aangelegd in 2005. De waterpartij valt op door haar organische en kronkelige vormgeving. De waterpartij staat via enkele sloten en watergangen in noordelijke richting in verbinding met het VAM-kanaal. De waterpartij en watergang in noordelijke richting zijn beide A-watergangen.

Afbeelding 2.10 Geomorfologie

3. Beleid

3.1 Provinciaal landschapsbeleid

De kwaliteit en de diversiteit van het Drentse landschap dragen sterk bij aan een aantrekkelijk milieu om in te wonen, te werken en te recreëren. Landschap is één van de zes kernkwaliteiten van Drenthe.

De provinciale doelstellingen voor de kernkwaliteit landschap zijn het behouden en versterken van:

- de ruimtelijke afwisseling van landschapstypen;
- de karakteristieke kenmerken van de verschillende landschapstypen die we in Drenthe onderscheiden;
- de karakteristieke macrogradiënten van het Drents Plateau in relatie tot de aangrenzende en lager liggende veengebieden.

In de omgevingsvisie 2040 staan voor Drenthe de doelen verwoord voor natuur en landschap. Op de bijbehorende kaart is aangegeven binnen welke code een gebied of locatie valt. Het grootste deel van het plangebied valt binnen de code Vk “kernen, bebouwing TT-terrein, vliegveld etc.”

Alleen het zuidelijke deel met de bestaande watergang, valt binnen de categorie IVhz “Heide ontginning”.

Qua landschapstypen valt de locatie binnen het esdorpenlandschap. De meest essentiële eigenschappen van het esdorpenlandschap zijn op deze locatie noch in de directe omgeving niet aanwezig.

3.2 Landschapsbeleid gemeente Midden Drenthe

Aanvullend op het provinciale beleid, heeft de gemeente Midden-Drenthe haar eigen visie en beleid opgesteld. In de omgevingsvisie van Midden Drenthe staat het plangebied aangegeven als onderdeel van de zone die is aangeduid voor “versterken energietransitie en circulariteit.”

Het Energie transitiepark (ETP) met het Attero terrein en de VAM-berg zijn aangegeven als beeldbepalend element.

Van oorsprong maakt de locatie onderdeel uit van het esdorpenlandschap en is de locatie een van de jongere ontginningen. Door de besloten ligging tussen de spoorlijnen is er geen duidelijke verbinding meer met de overige jonge heide ontginningen in de omgeving.

Legenda

Duurzaamheid

Kernambitie: fysieke leefomgeving afstemmen op klimaatverandering, investeren in een vitale bodem, afval omzetten in circulaire materialen, energie besparen en duurzaam opwekken.

Gerealiseerde, vergunde, of lopende aanvraag zonnepark

Grondwaterbeschermingsgebied / restrictiegebied voor bodemenergie

Verduurzaming landbouw

Klimaatadaptatie

Versterken energietransitie en circulariteit

Afbeelding 3.1 uitsnede Omgevingsvisie gemeente Midden Drenthe

3.3 Beschermde natuur

Het beekdal van de Oude Diep met aangrenzende gronden is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ten westen van de planlocatie liggen enkele kleinere natuurgebieden zoals het Zwarte Water of het Nuilerveld.

Op grotere afstand van de planlocatie ligt het Dwingelderveld en het Mantingerzand. Dit zijn Natura 2000 gebieden. Voor verdere informatie over natuurgebieden en beschermde flora en fauna zie het ecologisch bureauonderzoek van 2 mei 2023.

Afbeelding 3.2 kaart NNN

4. Conclusie en inrichtingsvoorstel

4.1 Conclusie

De planlocatie van het nieuwe hoogspanningsstation van TenneT en Enexis nabij Wijster is een locatie die relatief weinig relatie heeft met het traditionele esdorpenlandschap van het Drentse plateau. De locatie is ingekaderd door twee spoorlijnen en maakt veel meer onderdeel uit van een recenter ontwikkeld landschap ontstaan rond de VAM-berg. Hier is een landschap ontwikkeld dat in het teken staat van recycling en energieopwekking. Het beekdallandschap van de Oude Diep ligt op enige afstand. Ruimtelijk ligt het voor de hand om met de landschappelijke inpassing aan te sluiten op het energielandschap.

De locatie van het hoogspanningsstation kan een (bescheiden) biodiversiteits-stapsteen vormen tussen de Oude Diep en het Zwarte Water aan de westzijde van de spoorlijn Meppel-Groningen. Hierbij is het vooral zinvol in te zetten op vliegende soorten zoals insecten en vogels. Aan de zuidzijde van het plangebied ligt een waterpartij. De hier aanwezige afwisseling van nat naar droog biedt een mooie basis voor meer biodiversiteit.

Door voor de landschappelijke inpassing gebruik te maken van inheemse beplanting die aansluit bij de soorten welke voorkomen rond het Zwarte Water en de Oude Diep, krijgt de biodiversiteit een extra impuls.

4.2 Visie

Het nieuwe hoogspanningsstation heeft een eigen vormtaal, maat, schaal en richting (zie afbeelding 4.2). Als onderdeel van het hoogspanningsnetwerk is haar ligging logischerwijs gekoppeld aan de grootschalige autonome lijn in dit landschap: de spoorlijn Meppel Groningen en de bestaande bovengrondse hoogspanningsverbinding. Door de bestaande grondwal met bomen aan de noordzijde, de spoorlijn Meppel- Groningen met grondlichaam en beplanting aan de westzijde en de spoordijk van de aftakking naar Attero aan de zuidoostzijde heeft de locatie een relatief afgesloten ligging. Hierdoor heeft de locatie weinig directe zichtrelatie met de omgeving en het omliggende landschap. De locatie is in de loop van de tijd flink veranderd onder invloed van menselijk ingrijpen.

Afbeelding 4.1 conclusie landschapsanalyse

De visie op de inrichting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het hoogspanningstation wordt als eigen element beschouwd wat relatief los staat van het omliggende landschap.
- De landschappelijke inpassing sluit in vorm, grootte en schaal aan bij de landschappelijke patronen in de omgeving en het verkavelingspatroon. Op deze manier wordt het station verbonden met de omgeving ondanks haar eigen haar eigen richting, maat en schaal.
- De toegevoegde elementen vinden landschappelijk gezien aansluiting bij de ondergrond en de omgeving. Bomen, struiken en bloemrijk grasland zorgen voor een extra biodiversiteitsimpuls.

4.3 Compensatiemaatregelen

De bouw van het hoogspanningsstation heeft effect op bestaand groen en de waterhuishouding. Daarom zijn de volgende compensatiemaatregelen opgenomen.

- Door de bouw verdwijnt de Weegbrugweg met keerkom en de rij essenbomen. Indien de kwaliteit van de essen voldoende is, de bomen verplaatsen en toepassen als onderdeel van de landschappelijke inpassing. Indien de kwaliteit van de essen onvoldoende is, worden de huidige bomen gekapt (30 stuks) en gecompenseerd door de aanplant van nieuwe bomen.
- De waterbergingsopgave wordt geborgen in de bestaande watergang. Hiervoor wordt in overleg met het waterschap een stuw aangebracht. De waarschijnlijke locatie is nabij het TenneT station aan de Oosterseveldweg, verder noordelijk. Hiermee komt de stuw buiten het plangebied van het landschappelijk inpassingsplan te liggen.

In het plan kunnen aanvullend natuurinclusieve maatregelen worden toegevoegd. TenneT heeft hiervoor de *Inspiratiegids Ideeën voor natuurinclusief bouwen* opgesteld. Ideeën uit deze gids worden afgestemd op de ecologische situatie. Het is belangrijk dat de maatregelen van meerwaarde zijn voor de biodiversiteit. Onderstaande voorbeeldmaatregelen uit de inspiratiegids zijn toegepast in het landschappelijk inpassingsplan voor Wijster:

- Solitaire bomen
- Plaatsen van boomstobben / boomstammen

Afbeelding 4.2 planlocatie zonder landschappelijke inpassing

4.4 Inrichtingsvoorstel

Aanhaken bij de oude verkaveling van 1950

De landschappelijke inpassing sluit aan bij het verkavelingspatroon van 1950. Op dat moment is de locatie al wel ontgonnen, maar heeft een opvallend kleinschalig maar regelmatig patroon. Dit slotenpatroon dient als basis voor de nieuwe landschappelijke inpassing.

Houtwallen

In de richting van het oude slootpatroon zijn vier nieuwe houtwallen toegevoegd. De houtwallen worden 10 meter breed en krijgen boomvormers die een volwassen hoogte van 20 meter kunnen bereiken. Hiermee passen de houtwallen in vorm, grootte en schaal bij het hoogspanningsstation en de omgeving. De aanplant van de houtwallen voorziet in de compensatie van de te kappen essenbomen naast de Weegbrugweg. In de houtwallen zijn minimaal twintig grote boomvormers toegepast. Zie afbeelding 4.4 ter referentie.

De houtwallen krijgen een gebiedseigen beplanting en zijn aangeplant met zoom, mantel en kern (zie afbeelding 4.5). De volgende soorten worden toegepast:

Kern (minimaal twintig bomen verspreid over vier houtwallen):

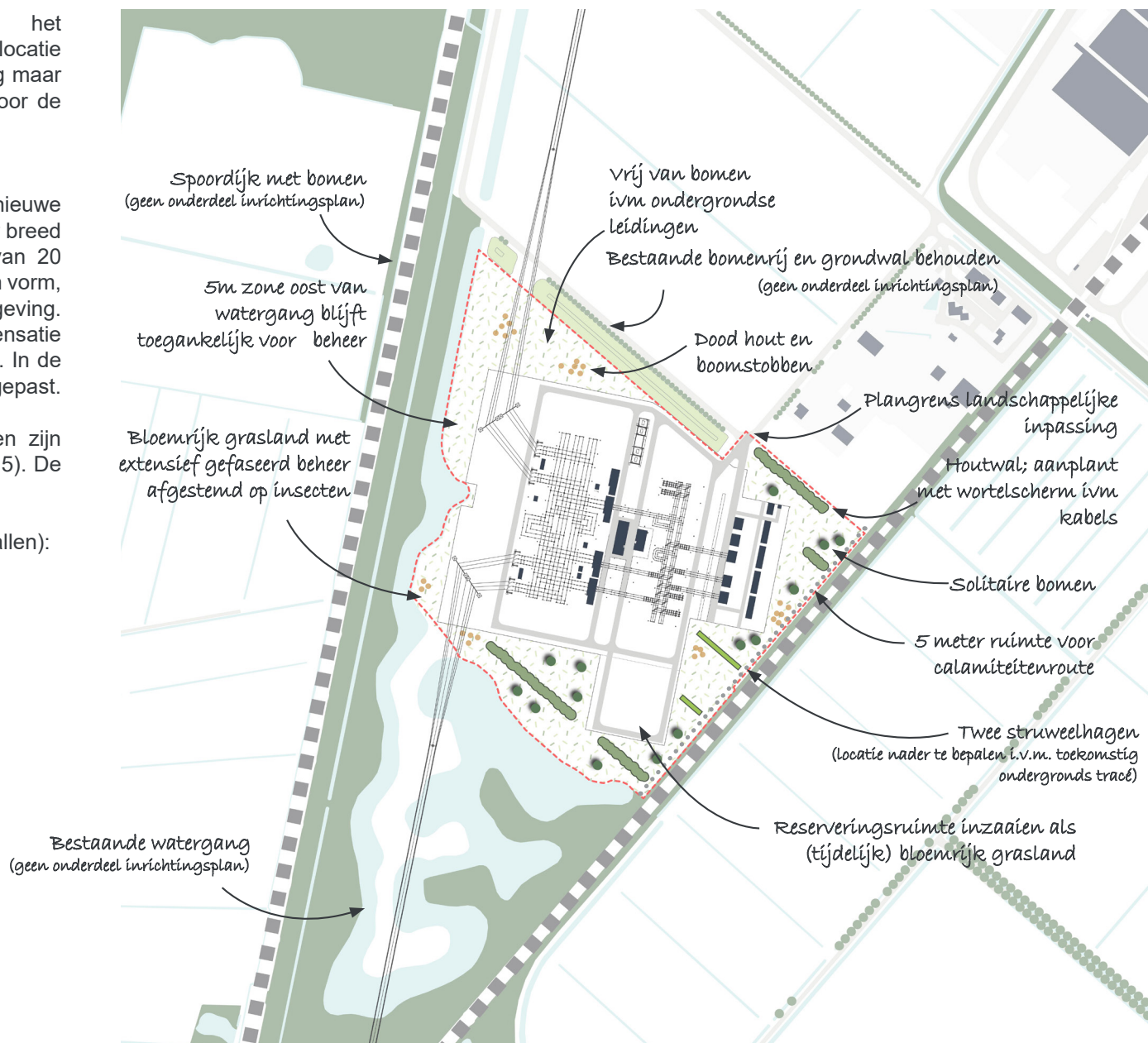
- Haagbeuk (*Carpinus betulus*)
- Zomereik (*Quercus robur*)
- Fladderiep (*Ulmus laevis*)
- Gewone es (*Fraxinus excelsior*)

Mantel:

- Gewone els (*Alnus glutinosa*)
- Gewone hazelaar (*Corylus avellana*)
- Eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
- Sporkehout (*Frangula alnus*)
- Gewone vogelkers (*Prunus padus*)
- Gewone lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)
- Gelderse roos (*Viburnum opulus*)

Zoom / rand:

- Zwarte bes (*Ribes nigrum*)
- Hondсроos (*Rosa canina*)
- Egelantier (*Rosa rubiginosa*)
- Inzaaien met gebiedseigen bosrandmengsel

Afbeelding 4.3 planlocatie met landschappelijke inpassing

Struweelhaag (locatie nader te bepalen)

Aan de oostzijde van het station zijn in de richting van het oude slotenpatroon twee struweelhagen geplaatst. De exacte locatie wordt nader bepaald omdat op deze locatie een ondergronds tracé is voorzien waarvan de exacte locatie later wordt vastgesteld. De struweelhaag is 5 meter breed en krijgt struikvormers met een hoogte van 6 tot 10 meter. Er is gekozen voor gebiedseigen soorten die niet diep wortelen. Hierdoor vormt de struweelhaag geen belemmering voor het toekomstig ondergronds tracé. Zie afbeelding 4.6 en 4.7 ter referentie.

Een geschikte mix aan soorten zijn:

- Gewone hazelaar (*Corylus avellana*)
- Eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
- Gewone kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*)
- Vuilboom (*Rhamnus cathartica*)
- Sleedoorn (*Prunus spinosa*)
- Gewone vlier (*Sambucus nigra*)
- Gelderse roos (*Viburnum opulus*)

Open ruimtes met solitaire bomen

In de open zones tussen de houtwallen zijn veertien solitaire bomen toegevoegd. Deze bomen verzachten het zicht op het hoogspanningsstation. Zie afbeelding 4.8 ter referentie.

Toegepaste soorten zijn:

- Zomereik (*Quercus robur*)
- Winterlinde (*Tilia cordata*)

Bloemrijk grasland

Op de niet verharde delen van het hoogspanningsstation en rondom het station is een bloemrijk grasland ingezaaid.

In de schakeltuin wordt geen grind toegepast, maar verharding waar vegetatie tussendoor groeit. Daardoor krijgt het hoogspanningsstation een groener uiterlijk en vormt meer een geheel met het bloemrijk grasland buiten de hekken.

Het bloemrijk grasland wordt extensief en gefaseerd beheerd. Het toe te passen mengsel bestaat uit inheemse een- en tweejarige kruiden en inheemse vaste planten. Het mengsel is afgestemd op de lokale bodemeigenschappen qua vocht en voedselrijkheid, bijvoorbeeld mengsel G1 of G2 van Cruydt Hoeck of vergelijkbaar. Zie afbeelding 4.9 en 4.10 als referentie.

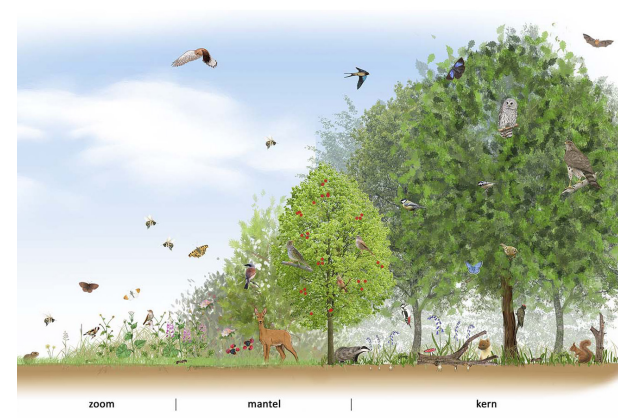
Afbeelding 4.4 gewenst eindbeeld houtwallen

Afbeelding 4.6 gewenst eindbeeld struweelhaag

Afbeelding 4.8 solitaire boom

Afbeelding 4.5 zoom, mantel en kern

Afbeelding 4.7 gewenst eindbeeld struweelhaag

Afbeelding 4.9 bloemrijk grasland

Dood hout en boomstobben plaatsen

Door de ontwikkeling van het terrein verdwijnen de essenbomen aan de Weegbrugweg. Naast dat deze worden gecompenseerd in de houtwallen en de solitaire bomen, worden stobben en stronken van de gerooide bomen op verschillende plekken in het gebied achtergelaten. Indien de te rooien essen te weinig kwaliteit hebben, is aanbevolen grotere stobben en boomstammen (met schors) van elders te gebruiken. De stobben en stronken zijn goed voor de biodiversiteit. Op minimaal vier locaties worden kleine groepen van vier tot acht boomstobben en één of twee boomstammen gemaakt. De exacte locatie is nader te bepalen. Aandachtspunt bij de locatiekeuze is dat deze geen belemmering vormen bij toekomstig beheer of andere werkzaamheden. Zie afbeelding 4.11 ter referentie.

Afbeelding 4.10 bloemrijk grasland

Afbeelding 4.11 boomstobben

Waterbergingsopgave

De waterbergingsopgave voor het bestaande (Attero), nieuwe (TenneT/Enexis) en toekomstig bedrijventerrein wordt geborgd in de bestaande watergang. Overleg met het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft er toe geleid dat een stuw moet worden aangebracht in de watergang ten noorden van het terrein. Omdat het waterschap het gehele bedrijventerrein, dus zowel de bestaande situatie als de toekomstige situatie, wil laten voldoen aan de huidige wetgeving, betreft dit een opgave voor alle aanwezige, en nieuw te realiseren bedrijven. De realisatie van de stuw is geen onderdeel van dit landschapsplan.

Beperken toegankelijkheid

Met de bouw van het nieuwe hoogspanningsstation verdwijnt het zuidelijke deel van de Weegbrugweg. Hiermee zijn de watergang en de omliggende gronden in de nieuwe situatie minder toegankelijk voor derden. Zowel gemeente Midden Drenthe, Attero en TenneT onderzoeken samen of en hoe de toegankelijkheid van dit gebied verder kan worden beperkt, zonder dat dit ten kosten gaat van de veiligheid of toegankelijkheid voor beheer en onderhoud. Aanvullend op dit landschapsplan kunnen in overleg objecten worden toegevoegd om betreding te ontmoedigen. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan beplanting (bijvoorbeeld in de vorm van struiken) of toegangspoorten die beheerpaden afsluiten.

Inrichting parkeerplaats

Binnen zowel het terrein van TenneT als het terrein van Enexis wordt een parkeerplaats aangelegd. Deze parkeerplaatsen krijgen een groene inrichting met grasbetonstenen waardoor het geheel minder verhard is en een groene uitstraling krijgt. Op Terrein van TenneT zijn 14 parkeerplaatsen voorzien. Het aantal parkeerplaatsen op het terrein van Enexis is nog nader te bepalen. Zie afbeelding 4.12 ter referentie.

Afbeelding 4.12 inrichting parkeerplaats

